

Altinn – hva, hvem, hvordan og hvorfor?

Frokostseminar SiriusIT,
25. november 2009

Cat Holten, løsningsarkitekt Altinn Sentralforvaltning

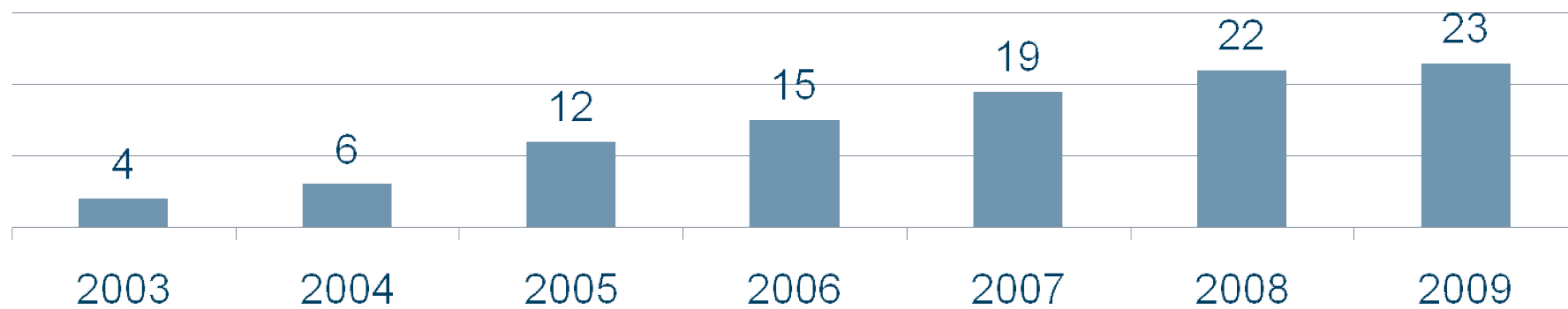
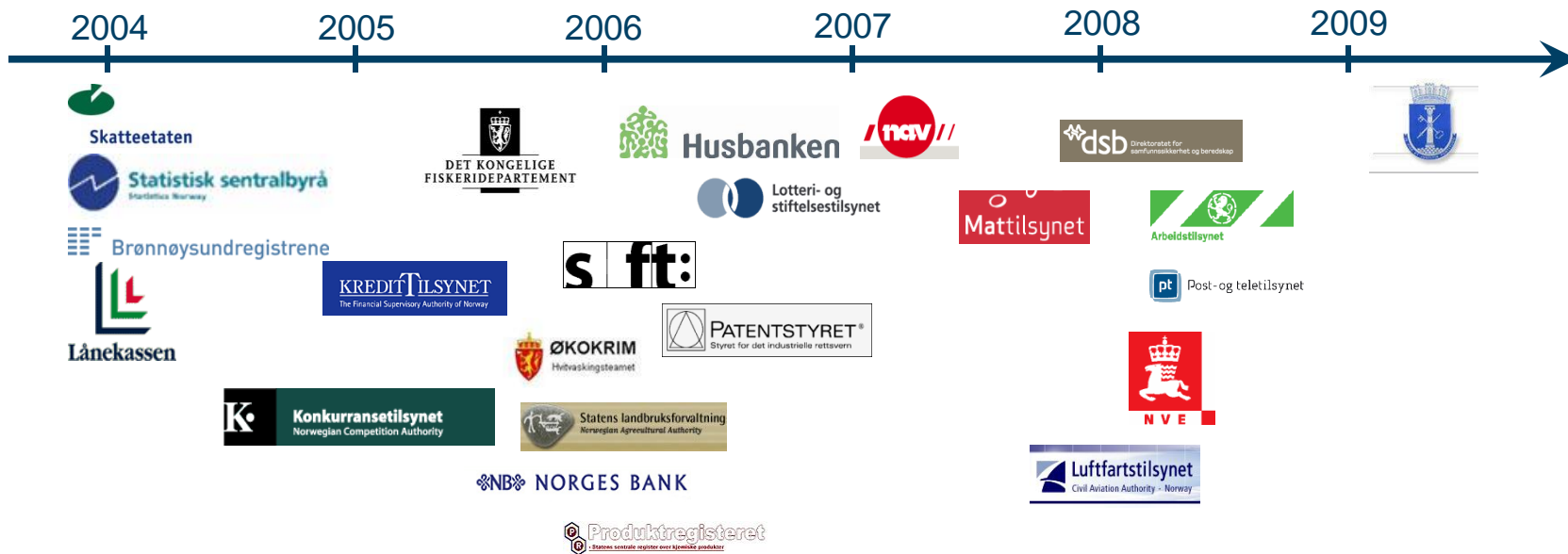
Agenda

- Hva er Altinn?
- Hva kan Altinn brukes til?
- Integrasjon med Altinn

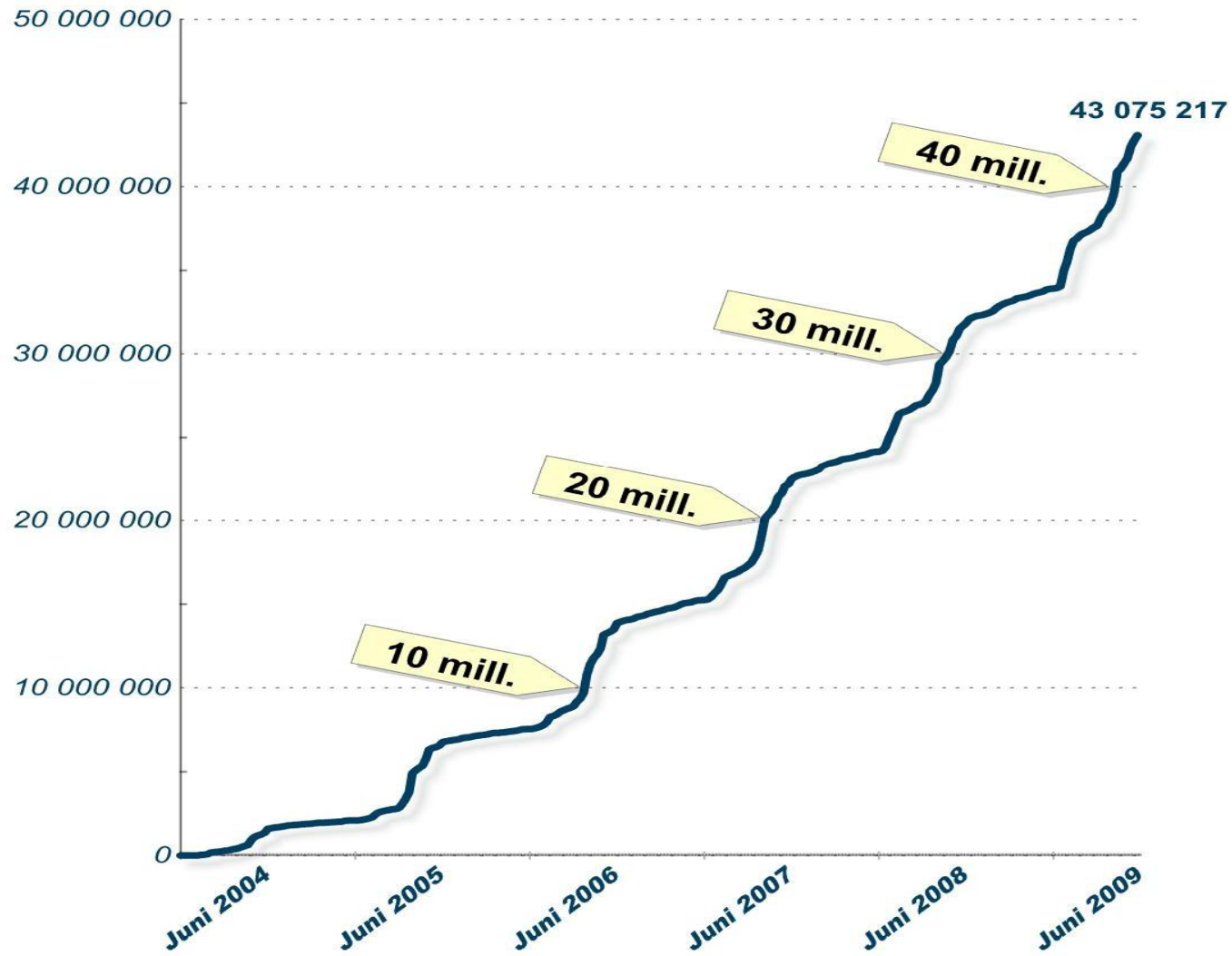
Hva er Altinn?

- Altinn er et nettsted
- Altinn er en teknisk infrastruktur
- Altinn er et utviklingsverktøy
- Altinn er et samarbeidsprosjekt
- Altinn er eForvaltning i verdensklasse

Hvem?

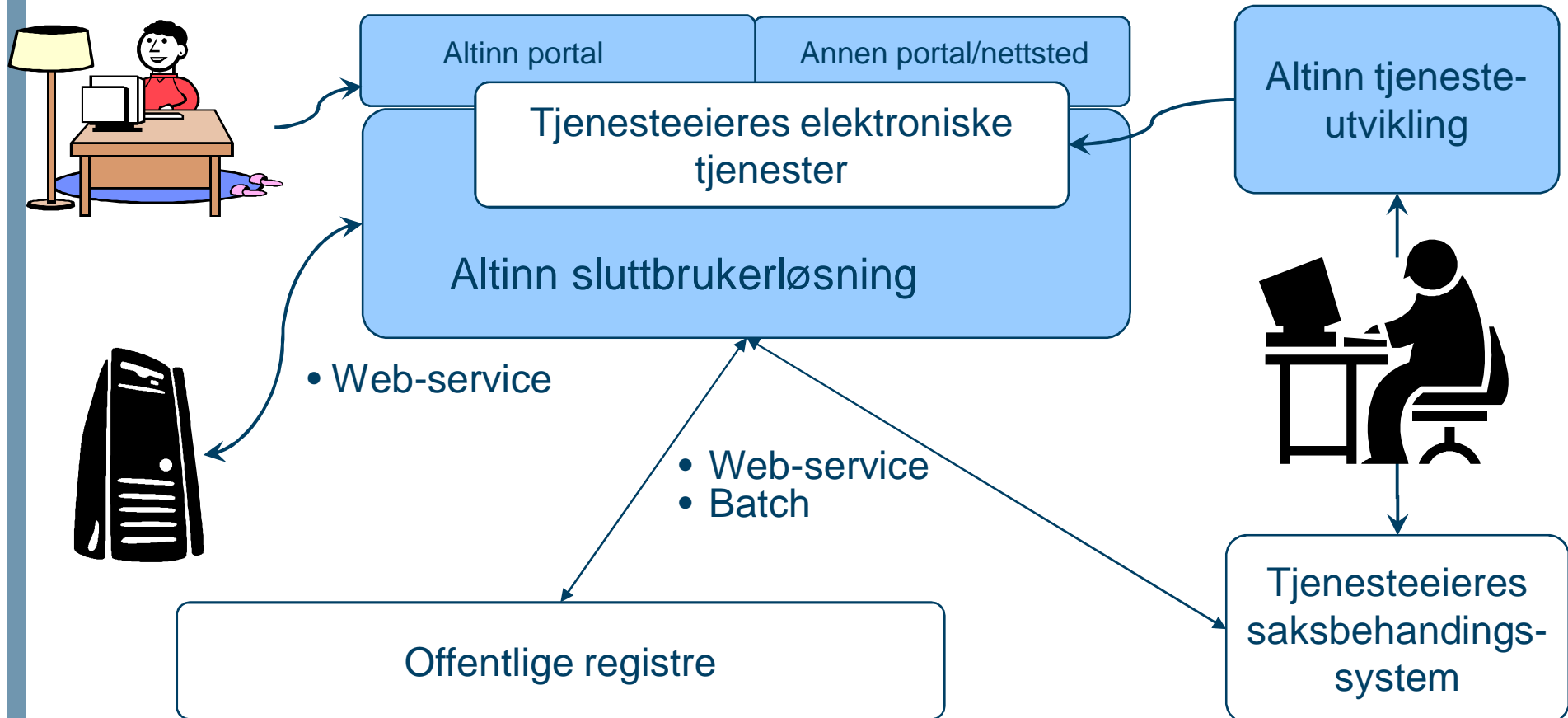

Status Altinn Juni 2009

Sluttbrukere

Tjenesteeiere

Tjenesteutviklingsløsningen

altinn Tjenesteutvikling

Velkommen, <navn på innlogget bruker> Dette området:

Startside

Meldinger til alle tjenesteiere

<Tittel> <dd.mm.yy hh:mm>
 av <Fornavn Etternavn>
 Lorem ipsum onsectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore ...

<Ny tjenesteier inn i Altinn> <01.11.08 16:01>
 av <Ola Nordmann>
 Lorem ipsum onsectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore ...

<Ny ekstern lenke i TUL> <01.11.08 16:01>
 av <Linn Lenke>
 Lorem ipsum onsectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore ...

Oversikt over tjenesteier(e)

Tjenesteier	Beskrivelse	Kontaktperson
<Navn på Tjenesteier>	<Lorem ipsum onsectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore ...>	<Fornavn, Etternavn>

Aktuelle dokumenter

Type	Navn	Endret	Endret av	Sjekk-ut til
<dokumentets navn>	<dd.mm.yy>	<dd.mm.yy>	<fornavn etternavn>	<fornavn>
<Retningslinjer Tjenesteutvikling>	<21.12.08>	<21.12.08>	<Morten Mortensen>	<Ole Olesen>
<Brukergrensesnittstandarder>	<20.12.08>	<20.12.08>	<Kjel Kjellsrud>	<Kari Nordmann>
<Oversikt over kontaktpersoner>	<20.12.08>	<20.12.08>	<Kjel Kjellsrud>	<Kari Nordmann>
<Kom i gang med InfoPath>	<20.12.08>	<20.12.08>	<Kjel Kjellsrud>	<Kari Nordmann>
<Brukerveiledning-TUL>	<20.12.08>	<20.12.08>	<Kjel Kjellsrud>	<Kari Nordmann>

Felles ressurser

- <Navn på lenke>
- Kodelistebibliotek - vedlikehold
- Portalmiljøer - tilgangsstyring for migrering

Eksterne lenker - åpnes i eget vindu

- <uri på lenke>
- altnr.no
- altinn.no
- brreg.no
- lovdata.no
- altinn.brreg.no
- brreg.no/opslog>

Sluttbrukerløsningen

Forsiden - Windows Internet Explorer

http://st01.altinn.basefarm.net/no/

Forsiden

Enklere dialog med det offentlige | Aktuelt og presse | Kontakt og hjelp | Driftsmeldinger | Altinn A-Å | Om Altinn

altinn

Logg inn Status: ikke innlogget

Nynorsk English

Forsiden Min hovedside Skje...

Aktuelle skjema og tjenester

- Alminnelig omsetningsoppgave
- A a-melding
- Produksjonstilskudd i jordbruket, til avløsning, ferie og fritid
- Innmeldingsskjema for slaktning av oppdrettsfisk
- Terminoppgave for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk
- Omsetningsoppgave for primærnæringene
- Omsetningsoppgave for tjenesteimport
- Samordnet registermelding

Alle tjenester og skjema

Postens adresseending på nett midlertidig stengt
 (07.09.2007)
 Etter at det ble påvist tekniske svakheter knyttet til Postens omadresseringstjeneste på Internett ble det besluttet å midlertidig stenge tjenesten.

Datatyveri hos teleoperatør
 (10.08.2007)
 I forbindelse med at nettsidene til en teleoperatør har blitt misbrukt til innhøsting av personopplysninger, har Altinn blitt brukt til å luke ut fødselsnummer som ikke er i bruk. Det har ikke blitt hentet ut

Snarveier

- Innsending fra fagsystem
- Altinn for privatpersoner
- Altinn for revisorer
- Driftsmeldinger
- Velg snarvei Vis

Starte og drive bedrift - hjelp til regelverk

- Starte bedrift
- Før du starter
- Registrering
- Drive bedrift
- Dokumentasjonsplikter
- Se alle veiledninger

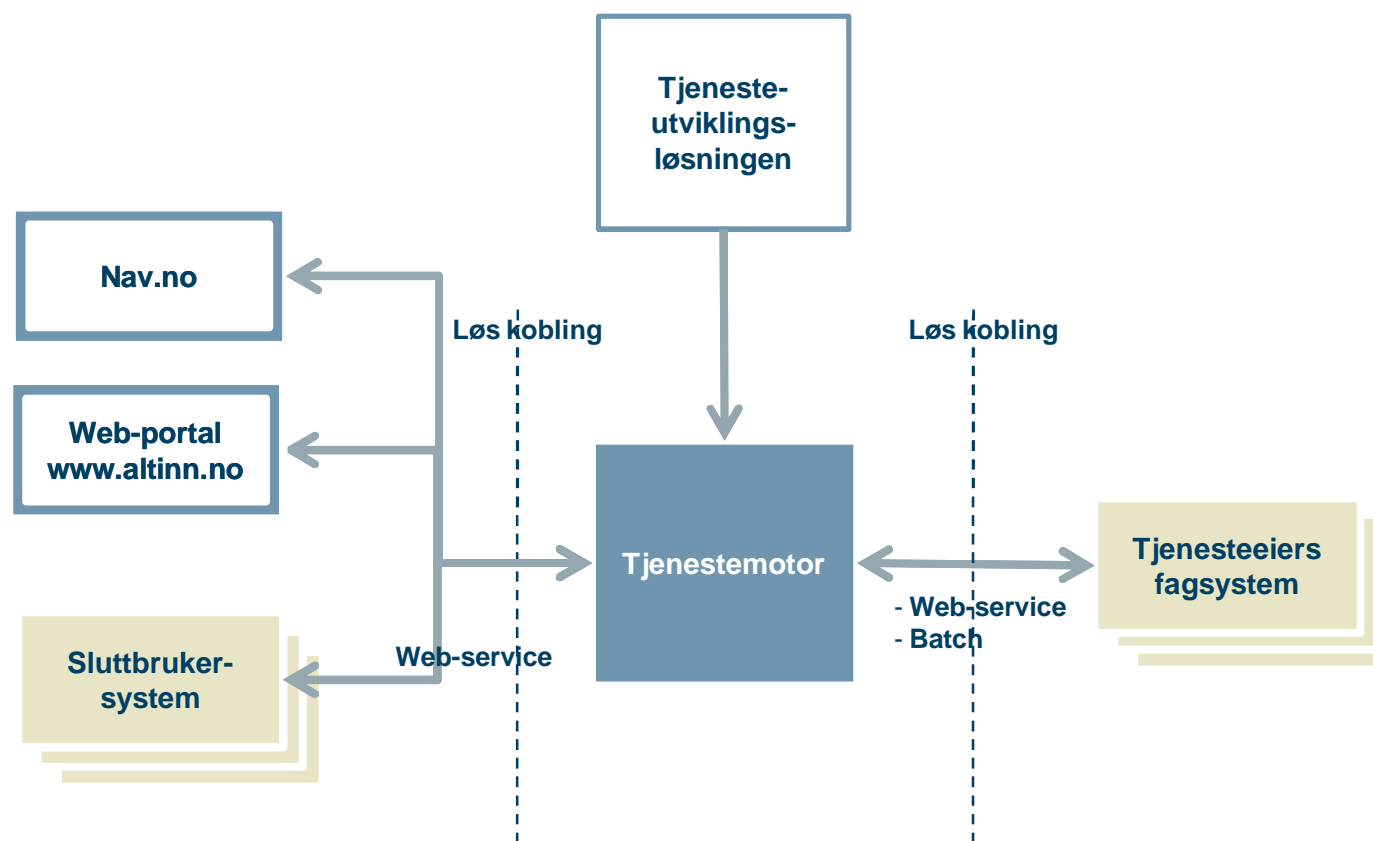
Velkommen til ny versjon av Altinn

- hjelp til regelverk
- ny skjemakatalog
- ny innlogging
- ny navigasjon
- nytt søk
- nytt design

Altinn A-Å

A B C D E F G H I J K L
 M N O P Q R S T U V W X
 Y Z Æ Ø Å

Typisk systemskisse for en tjenesteeier som skal benytte Altinn

Sluttbrukertjenester

- ✓ Innsendingstjeneste
 - Fra virksomhet eller privatperson til tjenesteeier.
- ✓ Meldingstjeneste
 - Tjenesteeier sender informasjon/melding til organisasjon eller privatperson
- ✓ Innsynstjeneste
 - Bruker ser på informasjon som er samlet i offentlige registre
- ✓ Lenketjeneste
 - Bruker blir rutet til en annen løsning fra Altinn
- Formidlingstjeneste (versjon 1)
 - Utveksle store datamengder mellom ulike offentlige virksomheter, eventuelt med næringslivet
- Samhandlingstjeneste (eDialog/eForvaltning) (versjon2)
 - Flere tjenester, både forhåndsdefinerte og hendelsesstyrte.

Støttetjenester (for sluttbrukeren)

- Informasjon
- Oppbevaring, kladd og "innføring"
- Varsling
- Betaling
- Brukeradministrasjon
- Tilgangsstyring, autentisering og autorisering

Innsendingstjeneste

- Sende inn data elektronisk til det offentlige
- Skjemabasert, Altinn opptrer som et forsystem til tjenesteeiers saksbehandlingssystemer.
- Flere aktører kan involveres i utfylling og signering/innsending av samme forsendelse
- Innsending kan skje ved
 - system til system kommunikasjon
 - registrering og innsending fra nettleserbasert tjeneste
- Abonnement og preutfylling
- Varsel til brukere
- Splitt av data til flere mottagere
- Mellomlagring

Meldingstjeneste

- Tjenesteeier kan sende ut informasjon elektronisk til sine brukere som meldinger i Altinn
- Meldingene støtter HTML og vedlegg
- Det er mulig å varsle bruker med e-post eller sms om at informasjon er gjort tilgjengelig for innsyn eller behandling av bruker
- Det er mulig å be om kvittering tilbake til tjenesteeier når "melding er åpnet" og/eller når "meldinger er bekreftet lest"
- Bruker kan lagre/slette
- Bruker kan videreformidle meldingen gjennom Altinn eller som e-post

Innsynstjeneste

- Gjøre informasjon som er lagret i Tjenesteeiernes registre (for eksempel saksbehandlingsløsninger eller elektroniske saksarkiv) om organisasjoner og privatpersoner elektronisk tilgjengelig.
- Privatpersoner, eller deres representant etter fullmakt kan se elektroniske saksopplysninger (og elektroniske saksmapper) som de har rett til i henhold til autorisasjonsløsningen.
- Sluttbruker skal kunne videreformidle informasjonen de finner, samt hente ut signerte versjoner av dokumentene de finner hvis tjenesteeier legger til rette for det, for eksempel attester.

Lenketjeneste

- Altinn tilbyr viderefremidling av identitet basert på SAML protokollen.
- Bruker kan enten aksessere tjenesten fra:
 - Altinn sin tjenestekatalog
 - Tjenesteeier sine nettsider
- Autorisasjonsinformasjon i SAML meldingen (assertion) eller som selvstendig tjeneste
- Faktisk integrasjon vil kunne variere fra ren lenke, til tjenester som har samme utseende og også legger informasjon tilbake til brukerens (eventuelt de som har samme rolle) arbeidsliste og sluttbrukeres arkiv i Altinn.

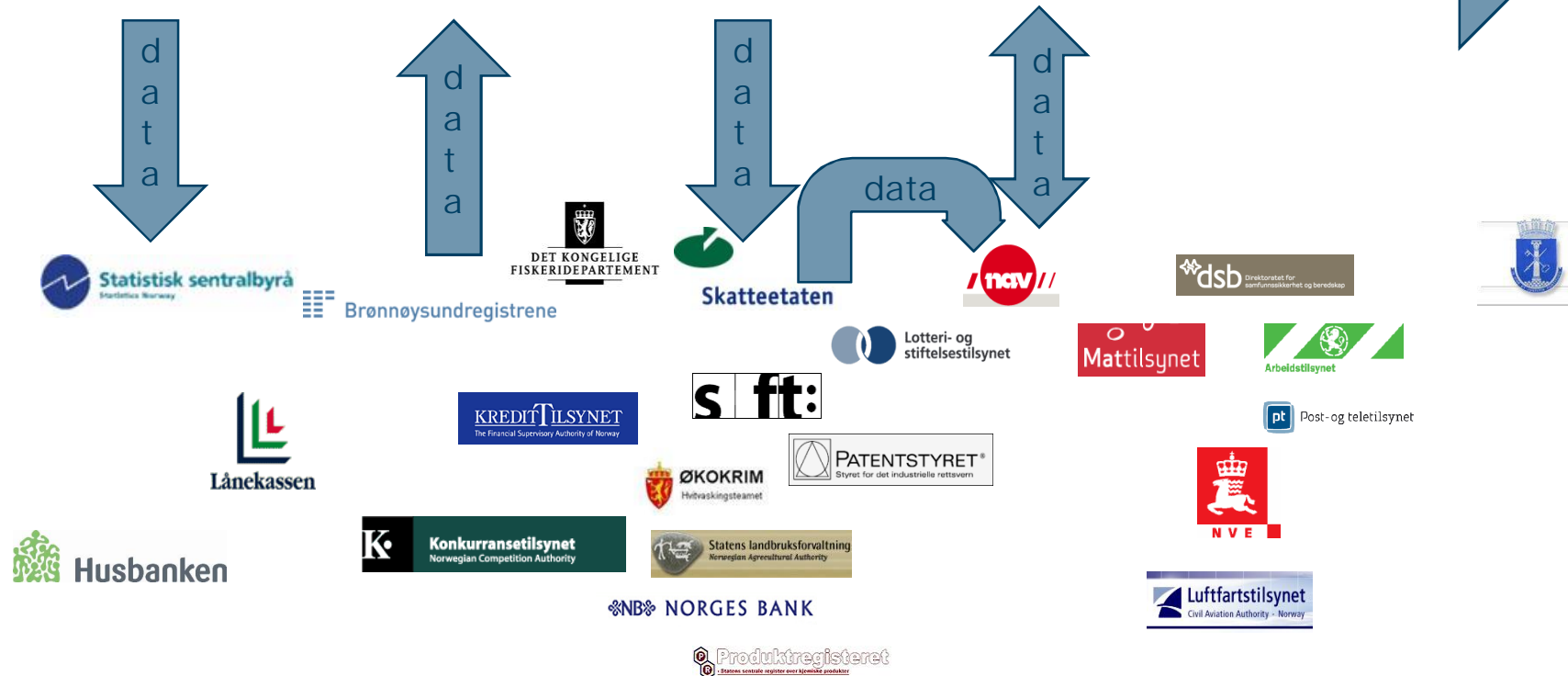
Formidlingstjeneste

- Altinn som formidlingssentral mellom offentlige virksomheter og mellom offentlige og private virksomheter. For store datavolumer som skal formidles fra maskin til maskin.
- Kan baseres på metadata fra SERES, eller annet egnet format som partene blir enige om.
- Ingen presentasjon.
- Kan distribueres til en eller flere offentlige eller private mottakere
- Målet er å redusere antall punkt til punkt grensesnitt mellom offentlige aktører og mellom offentlige og private aktører.

Samhandlingstjeneste

- Flere tjenester knyttes sammen til en helhetlig prosess mellom sluttbruker og en eller flere offentlige virksomheter.
- Fokus på sluttbrukers arbeidsprosess. Skreddersydd presentasjon for den enkelte tjeneste, eller veiledere som informerer om hvilke alternativer brukeren har.
- Logging og sporing gjør at prosessforløpet kan spores uten avbrudd tilbake til utgangspunktet selv om prosessen går over tid og ulike aktører utfører sine steg én eller flere ganger.
- I en brukerprosess skal Altinn for eksempel hjelpe til med å:
 - støtte henting av informasjon fra ulike offentlige registre
 - støtte innsending av skjema som skal signeres av en eller flere personer
 - utveksle data mellom ulike offentlige aktører slik at den enkelte bruker ikke trenger å gjøre det
 - vise de ulike tjenestene som er utført i prosessen som en helhet

Arbeidsprosessen som drivkraft

Standard Web-tjenester Altinn versjon 1

- Sluttbrukersystem
 - Innsending av innsendingstjenester m/ kvitteringer og signering
 - Én operasjon for alle tjenesteinstanser
 - Payload-format angis av XSD fra metadatakilde
 - Meldingstjenester (hente og bekrefte)
 - Formidlingstjenester (sende)
 - Finn aktive og arkiverte tjenester
 - Styre / drive arbeidsflyt
 - Kvitteringer (hente)
- Etatsystem
 - Meldingstjenester (sende, hente)
 - Preutfyllingsdata og initiering av tjeneste (sende)
 - Abonnementsdata (sende)
 - Liste tjenester i arkiv
 - Last ned innsendte skjema fra arkiv
 - Kvitteringer (hente og oppdatere)
 - Formidlingstjenester (sende eller motta)

Formater og standarder – Web tjeneste

- Web tjeneste grensesnittene benyttes fortrinnsvis der det er behov for raske enkeltvise datautvekslinger mellom Altinn og eksterne aktører
- Opptil 4 forskjellige endepunkter for hver tjeneste (URI):
 - Basic Http (SOAP 1.1)
 - Tradisjonell interoperabel web tjeneste (som i dagens Altinn)
 - WS Http (SOAP 1.2 med WS-Security)
 - Støtte for nye web tjeneste standarder WS*
 - Basic Http / MTOM
 - Støtte for optimalisert overføring for binære vedlegg
 - WS Http / MTOM
 - Støtte for optimalisert overføring for binære vedlegg

Arkitekturvisjon for Altinn

- Arkitekturen i Altinn skal legge grunnlag for en fleksibel løsning som kan møte endrede forvaltningsmessige og tekniske krav som oppstår i framtiden.
- Arkitekturen i Altinn skal legge grunnlag for at Altinn kan tas i bruk av tjenesteeiere i offentlig sektor på en slik måte at Altinn bidrar i virksomhetenes strategiske måloppnåelse.
- Arkitekturen i Altinn må være slik at det er mulig for brukerne å utføre prosesser der tjenester fra ulike offentlige virksomheter inngår.
- Altinn skal være attraktiv å ta i bruk for tjenesteeiere, brukere og leverandører.

Altinn løser noe av det som etatene tradisjonelt har minst erfaring med innen IKT-løsninger

- Selvbetjeningsløsning mot sluttbrukere på web og sluttbrukersystemer via web-services
- Autentisering og autorisering av eksterne brukere og systemer
- Høytilgjengelighetsløsning – 24x7x52
- Frikobling av etatens fagsystem og "front end" mot eksterne brukere
- Brukerstøtte for eksterne brukere
- Arbeidsflate og oppbevaringsløsning for eksterne brukere